

Financování projektů OZE a úspor energií ve veřejném sektoru

Egon Čierný
23.5.2013

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Obsah

1. **Kam investovat - do jakých typů projektů?**
2. **Co banka nabízí pro financování projektů úspor energií a OZE?**
3. **Jaké byly společné charakteristiky (ne)financovaných záměrů?**
4. **Jaké podklady bude banka pro vyřízení úvěru potřebovat?**
5. **Jak úspěšně vypsát výběrové řízení na financování projektu?**

Kam investovat - do jakých typů projektů?

■ Dvě základní cesty

- Úspory : obvykle snížení provozních nákladů, rizika v komfortu pro obyvatele, případně riziko vyšších investic v budoucnu
- Investice : obvykle vyžaduje okamžité pořizovací náklady, úspora v budoucnu

■ Různá řešení

- Existuje mnoho kombinací a variant jak efektivně hospodařit s energiemi podle konkrétních okolností a potřeb

■ Jednotlivé kroky i způsoby mají dlouhodobou návratnost i dlouhodobé trvání

**Klíčovou otázkou je smysluplnost projektu.
Dotace není nezbytná.**

Kam investovat - do jakých typů projektů?

■ Obnovitelné zdroje energie

- fotovoltaika – střechy (např. ZŠ Praha Radotín)
- fototermika
- bioplyn (např. Obec Kněžice)
- využití kalů z ČOV nebo skládkového plynu (např. Praha)
- biomasa (např. Plzeň, Žatec, Žlutice)
- větrná energie (např. některé obce v Krušných horách, Jindřichovice pod Smrkem)

■ Kombinovaná výroba elektřiny a tepla

- kogenerační jednotky (buď objekty – školy, bazény, nebo sídlištní výtopy – Liberec, Jilemnice a mnoho dalších)

■ Úspory energií (např. EPC)

- výměny oken, zateplení budov a střech
- úprava vytápěcích cyklů – nastavení topných zón, termostatické ventily
- rekonstrukce veřejného osvětlení (LED)
- centrální nákup energií

Co banka nabízí pro financování projektů úspor energií a OZE?

■ **Financování na riziko municipality**

- Např.: středně velká obec s 4.000 obyvateli připravuje úpravu veřejného osvětlení na LED technologii. Odhadované investiční náklady činí 3,5 mil Kč, předpokládané úspory za energie a údržbu v dalších letech 80 % při použití technologie LED čipů.
- I pokud by úspory za energie a údržbu v dalších letech byly poloviční, případné splátky úvěru by tvořily zanedbatelnou část běžného rozpočtu obce.
- Banka zkoumá při schvalování financování primárně finanční výkazy obce a základní parametry projektu a úspor. Projekt není obvykle předmětem detailního posouzení a vyhodnocení.

■ **Financování na riziko projektu**

- Např.: malá obec s 980 obyvateli zvažuje řešit vytápění v obecních budovách (úřad, škola, dům s pečovatelskou službou..) novým zdrojem CZT zpřístupněným i zájemcům z řad obyvatel, investiční náklady 23 mln Kč.
- Výkonnost projektu – technická (bude fungovat) i finanční (vytvoří volné zdroje) je klíčová pro splácení úvěru. Případné splátky úvěru z běžného rozpočtu obce by nebyly udržitelné.
- Banka zkoumá při schvalování financování finanční výkazy obce a zároveň do detailu hodnotí parametry projektu a s projektem související rizika.

■ **Kombinace obou přístupů.**

Co banka nabízí pro financování projektů úspor energií a OZE?

■ Naše zkušenosti

- Komerční banka dlouhodobě financuje projekty OZE i projekty úspor energií
- naše zkušenosti přinášíme do každého nového financování
- společným zájmem banky i investora je dlouhodobě a bezproblémově fungující projekt
- poradenský servis při řešení dotací
- tým specialistů na veřejný sektor, dotace i energetiku

■ Konkrétní produkty pro financování

- střednědobý (obvykle veřejné osvětlení) nebo dlouhodobý investiční úvěr poskytnutý municipalitě nebo společnosti zřízené municipalitou.
- krátkodobé nebo střednědobé financování poskytnuté firmě realizující projekt
- odkup pohledávek
- zajištění úrokových sazeb a měnových rizik

Jaké byly společné charakteristiky (ne)financovaných záměrů?

■ Projekty financované KB v posledních pěti letech mají některé společné charakteristiky

- projekt řešící základní potřeby municipality
- přiměřená velikost investice vzhledem k investorovi, lokalitě a zajištěným vstupům
- dobře zvolený generální dodavatel s referencemi odpovídajícími projektu a poskytující záruky odpovídající riziku i předpokladům projektu, kvalitní smlouva o dílo
- celková efektivita provozu: zajištění vstupních surovin, dlouhodobě udržitelné provozní náklady

■ ...a společné rysy lze najít i mezi těmi nefinancovanými

- maximalizace investice dle dostupného připojení (a nikoli dle celkové ekonomické efektivity)
- vstupy - zajištění: předpokládaný dovoz na dlouhou vzdálenost (Ukrajina, Indie), bez analýzy palivové základny, neexistující „scénář b)“
- vstupy – smluvní podmínky: krátkodobé smlouvy, nekontrolovaný vývoj nákupních cen
- u bioplynu a biomasy spoléhání výhradně na výkupní cenu elektřiny, diskutabilní zajištění odběru tepla a jeho dlouhodobá stabilita (domácnosti, podniky, možnost náhrady zdroje)
- smysluplnost projektu: projekt CZT v obci o 100 obyvatelích na ploše několika km², dovoz surovin, dodávka tepla nekorespondující s potřebou lokality

Jaké podklady bude banka pro vyřízení úvěru potřebovat?

■ Informace o ekonomické situaci obce

- aktuální výkaz plnění rozpočtu
- rozpočet na běžný rok schválený zastupitelstvem
- rozpočtový výhled na další roky
- investiční výhled na další roky včetně zohlednění vlivu projektu
- u právnických osob založených municipalitou klasické finanční výkazy ve formě účetní závěrky a aktuálního výkazu zisku a ztrát a rozvahy + další podklady vyžadované u municipalit

■ Informace o projektu

- charakteristika a popis projektu – předmětu financování
- rozpočet investičních nákladů
- ekonomika projektu (cashflow, kalkulace příjmů a provozních nákladů apod.)
- dodavatel, podmínky smlouvy o dílo, záruky
- časový harmonogram projektu
- administrativně-právní předpoklady pro realizaci projektu (povolení, stav jejich vyřizování, případně omezující podmínky – státní autorizace, připojení do sítě, stavební povolení)
- smluvní vztahy v rámci projektu (např. dodávky vstupů x odběry tepla)
- podmínky a parametry dotace (je-li)

Jak úspěšně vypsát výběrové řízení na financování projektu?

- **Respektování Zákona o veřejných zakázkách**
- **Volba vhodného typu výběrového řízení**
 - banka potřebuje na zpracování a schválení úvěru na projekt nebo rozsáhlou investici více času a podkladů než pro provozní financování
 - lze zvážit např. jednací řízení s uveřejněním, soutěžní dialog...
- **Výběrové řízení na zajištění financování je specifické – potřeba poskytnout veškeré nezbytné informace / podklady**
- **Podklady k ekonomické situaci obce i k projektu jsou třeba vždy bez ohledu na typ VŘ (malého rozsahu, nadlimitní, podlimitní)**
- **Obvyklá struktura financování a jeho hlavní podmínky**
 - parametry podmínek vždy záleží na zdroji pro splácení úvěru
 - střednědobý nebo dlouhodobý úvěr (splatnost obvykle vychází z návratnosti projektu)
 - předfinancování dotace
 - účelové čerpání na investiční náklady projektu
 - zajištění úrokové sazby případně fixní úroková sazba
 - frekvence splácení jistiny a úroků musí být přizpůsobena platnosti pohyblivé sazby (= pokud sazba 3M PRIBOR, pak splácení jistiny čtvrtletně a úroky čtvrtletně nebo častěji)
 - zřízení běžného účtu pro příjmy a výdaje spojené s projektem

Dotazy & odpovědi

Mgr. Egon Čierný
manažer financování energetiky
egon_cierny@kb.cz
tel: +420 955 532 322
gsm: +420 724 809 164